

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

Pedagógiai Programja

2022. szeptember 1.

1. Bevezetés	3
1.1 Helyzetelemzés	3
2. Az iskola nevelési programja	4
2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	4
2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	5
2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	11
2.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	14
2.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	17
2.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	27
2.7 A szülő, a tanuló, a pedagógus kapcsolattartásának formái.....	32
2.8 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	34
2.9 A felvétel és az átvétel szabályai	36
2.10 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	38
3. Az iskola helyi tanterve.....	40
3.1 A helyi tanterv	40
3.2 Képzési szintek.....	40
3.3 A helyi tanterv tartalmi elemei	48
3.4 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	49
3.5 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	49
3.6 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása...	49
3.7 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	51
3.9 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése.....	52
3.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek, magatartás, szorgalom	55
3.11 A tanulók továbbhaladása.....	58
3.12 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	59
4. Legitimációs záradék	61
4.1 A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	61
4.2 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai.....	61
4.3 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék.....	62
5. Mellékletek.....	63
Az ILMT PR folyamatelvű megközelítése	68
ILMT PR elemei	69

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent-Györgyi Albert)

1. Bevezetés

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Pedagógiai programja 2022. szeptember 1. napjától hatályos. A hatályos törvények, rendeletek és az eddigi hagyományok és elvek figyelembevételével, került sor a módosítására. Az iskola e Pedagógiai Program alapján szervezi meg oktató-nevelő munkáját.

1.1 Helyzetelemzés

Az **általános iskola** sajátossága, hogy Szécsény székhellyel és Hollókői feladatellátási hellyel, több épületben működik.

Feladatellátási helyek:

3170 Szécsény, Rákóczi út 90. (1-8 évfolyamokon általános iskola)

3176 Hollókő, József Attila út 1. (1-4. évfolyamos általános iskola)

A járásban élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzetéhez igazodva tanórán és tanórán kívül próbáljuk segíteni a hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, de kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséges tanulók fejlesztésére is.

Kiemelt figyelmet fordítunk a sajátos nevelést igénylő tanulóakra, s igyekszünk a szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítani. Törekszünk minden tanuló egyéni adottságait, képességeit felfedezni és kibontakoztatni, ezzel biztosítjuk az esélyegyenlőséget számukra.

Az informatika oktatásához jól felszerelt, korszerű géppark áll a tanulók rendelkezésére. A társadalom-, és természettudományos tantárgyak, illetve idegen nyelvek oktatásához megfelelő szaktantermekkel rendelkezünk.

Diákjaink sikerrel szerepelnek tanulmányi és sportversenyeken.

Célunk, hogy tanulóink az ismeretek mellett rendelkezzenek az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges általános kompetenciákkal. Mindezeket a hagyományos és kompetencia-alapú okta-

tás módszereinek alkalmazásával, valamint korszerű információs kommunikációs technológiák, informatikai eszközök használatával valósítjuk meg. Új tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk: témahét, iskolai projekt, intézményi innováció, moduláris oktatás. Új pedagógiai módszereket használunk: kooperatív technikák, projekt módszer, vita, riport, drámapedagógia.

2. Az iskola nevelési programja

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

2.1.1 Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink (hagyományaink, történetünk, pedagógiai alapelveink)

A humánus értékek érvényesítése, az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeinek közvetítése. Hazájukat ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.

2.1.2 Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozása.
- A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink tovább fejleszthető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek. Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és különböző cselekvésformákban alkalmazhatnak.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A tanulók képességeinek és általános kompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegen nyelvi tudás. Korszerű IKT eszköztudás.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiénia fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkálja.

2.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására.

- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, tovább építésére, integrálására.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodóképességét, készségét és a kreativitását.

Kiemelt feladataink

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az általános kompetenciák elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegevalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése.
- A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben, a tanulási folyamat támogatása a tanulási környezet megfelelő kialakításával.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Az iskolában folyó nevelő-oktató munka részletes feladatai helyi tantervünkben, az egyes tantárgyi struktúrákban fogalmazódnak meg.

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek

- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése, önszabályozó mechanizmusaik kialakítása, fejlesztése.
- A tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását segítő, tudásuk átrendezését lehetővé tevő együttműködő (kooperatív) tanulási technikák és formák alkalmazása (páros-, csoport- és projektmunka).
- A tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás, a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében, a tanulói autonómiára építve.
- A tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak a tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását, és megfeleljenek a sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztési igényeinek.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projekt munkák).
- A digitális oktatás feltételeinek megteremtése a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével. Az alkalmazott eszközök, szoftverek (KRÉTA, GOOGLE CLASSROOM) használatának beépítése a mindennapi gyakorlatba.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony tanulásszervezéssel a tanulók cselekvő részvételének előtérbe állítása, az önálló problémamegoldó, gondolkodóképesség és kreativitás fejlesztése.

- Az önkéntesség, emberi együttélés szabályainak, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.
- Az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák kialakítása.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása.

2.2.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával, az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül, bővíti informatikai ismereteit. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban és ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében az egészséges és biztonságos intézményi működtetésre vonatkozóan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.

- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.
- Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szak-
tanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői
értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési
rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.
- A pedagógus adminisztrációs és tájékoztatási feladatai körében különösen ügyel arra,
hogy a tanuló értékeléséről az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet/digitális napló útján
rendszeresen értesítse a szülőket. Az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet/digitális napló
útján bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegy-
zések beírását pótolja.

2.2.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztály-
közösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák/foglalkozások túlnyomó
többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt
az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének javaslatát figye-
lembe véve, az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító
pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait.
- Célzatosan összehangolja osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért,
hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.
- Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az
intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja sze-
mélyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait;
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi;
- segíti a tanulóközösség kialakulását;
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat;
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelőtanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus, gyógypedagógus);
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét; különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére;
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, és minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet/digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat;
- saját hatáskörében – indokolt esetben – évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását;
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról;
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére;
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

2.2.3 A digitális oktatással kapcsolatos feladatok

Az intézményben rendkívüli helyzet esetén a jogszabályi előírások betartása mellett lehetőséget kell teremteni a digitális oktatás megvalósítására. Ehhez minden tanulónak lehetőség szerint rendelkeznie kell a KRÉTA rendszer mellett egy másik elérhetőséggel – e-mail cím - is. A pedagógusok rendelkezésére állnak tanári laptopok, ismerik a digitális oktatás során alkalmazott szoftvereket (GOOGLE CLASSROOM, KRÉTA).

2.3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk: Megfelelő lehetőséget, feltételeket biztosítunk tanulóink számára, hogy minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket, hogy életmódjuk, szokásaik pozitív értékekkel gazdagodjanak.

A személyiségfejlesztés során a tanuló

- megismeri önmagát, szűkebb és tágabb környezetét;
- a konstruktív életvezetéshez szükséges értékekhez jut, alkalmazkodik, és figyelembe veszi a körülötte élőket;
- a 21. századi általános kompetenciák birtokába kerül;
- képes választani az alternatívák közül;
- belső szükségletből cselekszik;
- morálisan, szakmailag és motivációi tekintetében is felkészül a felnőtt életre.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat tanórákon illetve tanórán kívüli tevékenység során valósítjuk meg.

Kognitív személyiségfejlesztési feladatok

Célunk olyan tudás, gondolkodási struktúra, képességek kialakítása, amelyek az önálló információszerzéshez szükségesek, s alkalmassá teszik a tanulókat az élethosszig tartó tanulás követelményeinek való megfelelésre, így készítve fel őket az életre.

- Kialakítjuk és fejlesztjük az értelmi képességeket illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességeket.
- Kialakítjuk a világ megismerésére való törekvés igényét.
- A magatartási, tanulási nehézséggel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulókat sajátos követelményeik szerint, differenciáltan fejlesztjük.

- Segítjük az egyéni vagy differenciált foglalkozást igénylő tanulókat.
- Segítjük a tehetséges tanulókat, hogy sikeresek legyenek a versenyeken, pályázatokon.
- Fejlesztjük tanulóink gondolkodását, lényeglátását.
- Segítjük a kreativitásuk kibontakoztatását.

Erkölcsei nevelési feladatok

Elismerjük a megbízhatóságot, becsületességet, szavahihetőséget, mint fontos erkölcsi értékeket.

Elsajátíttatjuk a társadalmilag elfogadott viselkedést az iskolai élet demokratikus gyakorlatán keresztül.

Szociális és individuális személyiségfejlesztési feladatok

- a) önbizalom, kudarcűrítés, kezdeményezőkézség, vállalkozókézség
- b) szociabilitás, aktív állampolgárság, csoportmunkában való részvétel, másokra való odafigyelés.

Fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét.

Gyakoroltatjuk a konfliktusok kezelését, feloldását a közösségen belül.

Önálló értékítéletre ösztönözzük diákjainkat.

Fejlesztjük önállóságukat, önálló véleményalkotásukat minden területen.

Hozzásegítjük tanulóinkat saját értékeik felismeréséhez, érdekeik megfelelő formában történő érvényesítéséhez.

Fejlesztjük vitakultúrájukat.

Testi - lelki egészség

A tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakítjuk az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokásaikat.

Fokozottan figyelünk a kamaszkorral együtt jelentkező problémákra, pszichés változásokra.

Biztosítjuk a mentálhigiénés és szakszolgálati segítséget a tanulók számára az osztályfőnöki órák keretében.

A tanulókat felkészítjük, hogy helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani.

Alternatívákat kell nyújtani a szabadidő hasznos eltöltéséhez (drogprevenció, bűnmegelőzés, függőségek megelőzése).

A sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott tanulók személyiségfejlesztése

Az életkori sajátosságok fogyatékoság által okozott részleges körű módosulása szükségessé teszi a személyiségfejlesztés folyamatában a sajátos fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs (terápiás) célú pedagógiai eljárások alkalmazását.

A személyiségfejlesztés tekintetében kiemelt területként kezeljük:

- a szocializáltsági, a neveltségi mutatók erősítését;
- az egészségmegőrző, -óvó attitűd kialakítását;
- a természet- és környezettudatos magatartásformákat;
- a tanulást az egész személyiség fejlődése, fejlesztése érdekében;
- a kommunikációs nevelést.

A tanórán kívüli tevékenységek személyiségfejlesztési feladatai:

- A személyiségfejlesztés fontos színtere a napközi otthon. Igyekszünk otthonos, szeretetteljes légkört kialakítani, ahol az egymás iránti segítőkészség, a tolerancia a jellemző, s ahol nyugodt körülmények között valósulhatnak meg nevelési céljaink.
- A felső tagozatosok számára tanulószobai foglalkozásokat szervezünk.
- A tanórák mellett a szakkörök megszervezésével biztosítjuk az érdeklődő tanulók számára az elmélyültebb tudás megszervezését, amely magabiztosabbá, eredményesebbé teheti őket.
- Tudásuk kipróbálására felkészítjük őket tanulmányi versenyekre (minden tantárgyból) és művészeti vetélkedőkre (vers- és prózamondás, ének, rajz), ezáltal szélesedik a látókörük, gazdagodik az érzelmi – esztétikai világuk.
- Az egészséges életmód, edzettség, állóképesség kialakításához lehetőséget biztosítunk sportköri tevékenységre, egyéb szabadidős tevékenységre.
- A tanulmányi kirándulások, múzeum- és színházlátogatások segítségével fejlesztjük a közösséget, az esztétikai érzéket, a kultúra értékei iránti fogékonyságot és az önálló értékítélet kialakítását.

Az iskolán kívül más intézményekben (a művészeti iskolában és a városi, községi sportegyesületekben, civil szervezetekben) biztosítjuk a tanulóink részvételét egyéb művészeti és testkulturális tevékenységek területén.

Feladatunk, hogy felfedezzük a tanulóink érdeklődését, felhívjuk a figyelmüket az iskolai és iskolán kívüli lehetőségekre, amelyekkel a személyiségüket gazdagíthatják.

2.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők észszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával),
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is),
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával,
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma

- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tévéfüggőség)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

2.4.1 Teljes körű egészségfejlesztés

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszer-szerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon (pl. serdülőkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet, egészség védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos (biológiai-pszichés) tennivalók elsajátításához,
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség értéként tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészség-magatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stresszhatások feldolgozására,
- a környezet- és egészségtudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- öltözködés
- higiénia, tisztálkodás
- egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- ésszerű napirend kialakítása
- szűrővizsgálatok

2.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges és a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Alapvető pedagógiai feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés során a pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekszünk (a szeretet, a jóság, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítására, és az empátia fejlesztésére.

2.5.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekintti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

2.5.2 Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javaslat. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételeivel.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

2.5.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) valamint a hagyományosan már működő részleges integrációs és csoportszervezési előírások megtartásával történik. Lehetőség szerint a tanulásban akadályozott tanulók fejlesztése gyógypedagógus szakemberek segítségével valósul meg.

A kiemelt bánásmódot igénylő tanulók nevelésének-oktatásának elvei

Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Intézményünk integrál sajátos nevelési igényű tanulókat, így feladatunk a sajátos nevelési igényű tanulók gyógypedagógiai ellátásának biztosítása, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása során alkalmazandó specifikumok figyelembevétele a tanuló állapotának megfelelően. Alapdokumentumunk alapján fogadunk mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő gyermekeket és fiatalokat.

Diákjaink egy része kiemelt bánásmódot igényel, így pedagógiai munkánk erre a területre is kiterjed a Mosoly EGYMI-vel, azon belül is az Utazó Gyógypedagógiai Hálózattal együttműködve. Alapelveink:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, kereteket biztosítunk a törvényi előírásoknak megfelelően, ahol erre szükség van;
- sajátos követelmények kialakítása és teljesítése jellemzi a nevelői-oktatói munkát, mely az alapelváráson túl egyénileg differenciált;
- a pedagógusok differenciáltan, egyénileg is segítik a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;

- a kiemelt bánásmódot igénylő tanulók alapismeretekre, közismeretekre való felkészítése, valamint lehetőség szerint továbbtanulásra való felkészítésük fontos vezérfonal nevelő-oktató munkánk során;
- A sajátos nevelési igény egyes típusaival összefüggő célokra és feladatokra, valamint alapelvekre vonatkozóan a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve, valamint a vizsgaszabályzatok adnak útmutatást.

(https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok)

Az Irányelv célja

Az Irányelvben foglaltak célja, így az irányelvek alapján intézményünk célja is, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- a tanulást megalapozó pszichikus funkciók, képességek, készségek kialakítása, fejlesztése kiemelt szerepet kapjon a teljes alapfokú oktatás szintjén, de különösen az általános iskola alsó tagozatán, illetve, ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is visszanyúljon;
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit;
- a sérült képességek, készségek, kompetenciák habilitációs, rehabilitációs, célú korrekciójának területeit;
- a nevelés-oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés- oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani és hozzáférhetővé kell tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek, differenciált, egyénre szabott tananyagok;
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök;
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok; fejlesztő helyiségek;
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;
- a tanulók sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalt gyógypedagógus, terapeuta (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).

Intézményünkben megvalósuló integrált nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint csupán részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Intézményünk vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások al-

kalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikus-ság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei kibontakoztatásának érdekében.

- Multidiszciplináris teamek (pl. többségi pedagógus, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve jó gyakorlat e-bank, iskolai „forrásközpont” működtetése – a pedagógusok által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok stb. felhasználásával, melyeket az iskola minden pedagógusa használhat, illetve minden pedagógus gyarapítja az anyagokat.
- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, a diverzitás iránti pozitív attitűddel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki
  - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
  - egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus, konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
  - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
  - a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoz létre, melyben érvényesül a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása, beleértve az értékelést is;
  - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;

- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, konduktor:

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, az autizmus spektrum zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) támogatást nyújt a többségi pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi pedagógustól, gyógypedagógustól, asszisztentstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig. Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján –
  - terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon
  - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;

- alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztálytermen belüli megsegítésének lehetőségeit a befogadó intézményben;
- segíti a befogadó pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Intézményünk igénybe veszi a Mosoly Egységes Gyógypedagógiai, Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézmények (Mosoly EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatok segítségét. Ennek keretében megismerkedik az integrált nevelés jó gyakorlataival, tapasztalatcserét folytat gyógypedagógus szakemberekkel és az EGYMI-vel, valamint más integráló intézményekkel tudásháló (képzések, online platform stb.) révén.

Pedagógiai és rehabilitációs célú feladataink a sajátos nevelési igényű tanulókkal folytatott munkánk során

Tanulásban akadályozottak, enyhe értelmi fogyatékos tanulók ellátásának feladatai:

Kognitív képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, fogalomalkotás, figyelem ráirányulás, emlékezet, bevésés, új helyzethez való alkalmazkodás, világismeret és önismeret).

Szövegösszefüggések meglátása, szövegértés fejlesztése, helyesírási szabályok megerősítése

Kommunikációs képesség fejlesztése (a közléshez és a befogadáshoz szükséges kulturált nyelvi magatartás, képességek fejlesztése, jelek, jelrendszerek, szimbólumok megtanulása, kommunikációs normák, illemszabályok).

Motoros képességek fejlesztése (a tanuló általános testi fejlődésének elősegítése, helyes beszédartikuláció, légzéstechnika kialakítása, finommozgások grafomotoros képesség fejlesztése).

Kreatív képességek fejlesztése (vizuális és zenei nevelés).

Orientációs képességek fejlesztése (téri síkbeli tájékozódás, társadalmi élet normáinak, szabályainak ismerete, időbeli tájékozódás).

Szociális képességek fejlesztése (személyközi kapcsolatok, önismeret családból hozott hátrányok korrigálása).

2.5.4 Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, területi, illetve országos szinten.

2.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Célunk: Tanulóink tudjanak a közös értékrend elfogadásával közös célok érdekében munkálkodni, annak megfelelően viselkedni, a társas együttélés alapvető szabályainak eleget téve közösségben élni, a különbségeket elfogadni és megérteni.

Céljaink elérése érdekében:

Segítjük

- a pozitív gyermek-nevelő kapcsolat kialakulását;
- a jó, felszabadult csoportlétkör kialakítását;
- a társas együttélés szabályainak megismerését és alkalmazását;
- az önismeret- és társismeret fejlesztését;
- az önállóság, felelősség, önkormányzó képesség gyakorlását;

- a megfelelő szervezettség, rend, fegyelem, közös és egyéni értékrend folyamatos fejlesztését;
- a nagyobb közösséghez, a városhoz és kistérséghez való tartozás érzését, értékeinek megismerését, védelmét.

Ápoljuk az együvé tartozást erősítő hagyományokat.

A közösségfejlődés jellemzői az egyes életkori szakaszokban

Kisiskolás kor (6–10 év)

A felnőttekkel szemben naiv tekintélytisztelet jellemzi őket. Fokozatosan a kortársaik felé fordulnak. Kialakul az öntudatuk, erkölcsi és értékrendjük. Eleinte igénylik a felnőtt irányítását, de 10–12 éves kortól önálló csoportokra vágnak.

Prepubertás (9–12 év)

Lassan kialakul önálló kritikai érzékük, de önkritika még nem várható el tőlük.

Fontos számukra az elismerés. Igazságérzetük erősödik: az igazságos büntetést elviselik, az igazságtalan ellen lázadnak. Csoportokba szerveződnek, de ezek a csoportok még könnyen felbomlanak, átalakulnak.

Pubertás – serdülőkor (13–16 év)

A szélsőséges érzelmek jellemzik őket. Barátságokat kötnek, kisebb csoportokat alakítanak, amelyekre a tartósság jellemző. A csoportok színterei a különböző szerepek kipróbálásának, segítik a saját identitás kialakulását, a többiekhez való viszonyítást.

A tanulói közösségek irányításánál alkalmazkodunk az életkorral változó közösségi magatartáshoz.

Kisiskoláskorban:

Közvetítjük, tudatosítjuk iskolánk értékrendjét.

Kialakítjuk az együttműködés képességét.

Sokféle közös tevékenységet szervezünk, amelynek során a tanulók elsajátíthatják azokat az alapvető magatartási normákat, szabályokat és szokásokat, amelyek elősegítik szocializációjukat.

Prepubertáskorban:

Fejlesztjük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, segítőkészségét, empátiáját.

Tanórai feladatok kapcsán fejlesztjük a véleményformálás, és véleménynyilvánítás készségét, alakítjuk vitakultúrájukat.

Pubertáskorban:

Megtanítjuk diákjainkat a gyakoribb konfliktushelyzetek önálló, eredményes kezelésére.

Törekszünk a bizalmon alapuló együttműködés kialakítására. Támogatjuk a kéttagú és a kis létszámú csoportokat is, mint az identitás kialakulásának színtereit.

A sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott tanulók közösségfejlesztése

Kisiskolás korban fontosnak tartjuk, hogy

- tapasztalatokat szerezzenek az intézmény, a közösségek működéséről,
- megismerjék és elfogadják az iskola hagyományait és szokásrendjét,
- együttműködjenek a társakkal, a pedagógusokkal,
- kialakuljon szokásrendjük az önellátásban,
- kialakuljon a felelősök rendje, a felelősi munka elvégzése.

Serdülőkorban célunk, hogy az elsajátított normák, viselkedési szabályok, szokások belsővé váljanak. Nagyobb figyelmet fordítunk az érzelmi élet gazdagítására, a barátságokra, tartós kapcsolatokra, az egymás problémáinak kezelésére, a közösségi atmoszférára.

2.6.1 Iskolánkban a közösségfejlesztés színterei:

1. Osztályközösségek
2. Tanítási órán kívüli közösségek:
  - napközi otthon, tanulószoba
  - diákönkormányzat
  - egyéb tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek
3. Iskolaközösség

Osztályközösségek

Olyan osztályközösség kialakítására kell törekednünk, amelynek értékítélete megfelel iskolánk elvárásainak, s képes a tanulókat pozitív irányba befolyásolni.

Az osztályfőnöki órák a közösségfejlesztés sajátos területei és lehetőségei. Az osztályfőnöki órák helyi tantervei tartalmazzák a közösségfejlesztésre vonatkozó célokat és a feladatokat.

A közösség irányításában meghatározó a szerepe az osztályfőnöknek. Különösen fontos a szerepe a problémák felismerésében és kezelésében.

Napközi otthon

Az önszabályozó képesség kialakításának, fejlesztésének fontos színtere. A napközi keretében lehetőség van arra, hogy a tanulók ellássanak különböző megbízásokat, a felelősi rendszer keretében tervezzenek, döntsenek, szervezzenek, megvalósítsanak, ellenőrizzenek és értékeljenek.

Diákönkormányzat

Az 1-8. évfolyam diákönkormányzat tagjai életkoruknak megfelelő szinten és módon vesznek részt a közösségi feladatokban.

A diákönkormányzati munka során a tanulók tapasztalatot szereznek a demokrácia működéséről.

Megtanulnak véleményt nyilvánítani, tiszteletben tartani mások véleményét. Fejlődik vitakészségük.

Közreműködnek a diáktársak között uralkodó magatartás, hangnem és értékrend alakításában.

A kialakított, hagyományon alapuló közösségi tevékenységek fejlesztését segítik.

Saját ügyeik intézésében a felelősségérzet növelésének érdekében ösztönözzük a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezését (Sulinap, Farsang).

Gyakorolják jogaikat, érdekeik érvényesítését, a véleményformálást, a vélemények ütköztetését – házi renddel kapcsolatos kérdések – a demokratizmus szabályaihoz igazodva. Az intézményi alapidokumentumokat megismerik és véleményezik.

Képviselek a tanulói közvéleményt a különböző fórumokon, segítve az iskolán belüli többi közösséggel való együttműködést (tantestület, iskolavezetés).

Gazdagítják a tanulói megnyilvánulási lehetőségeket az iskolarádió és az iskolai évkönyv adta keretek között.

Közreműködnek új hagyományok kezdeményezésében, kialakításában.

Egyéb tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek

Az egyéb tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek kötetlenebb tevékenységi formái, a közös élmények erősítik a közösséghez való tartozás érzését.

Alkalmassak arra, hogy a tanulók elsajátítsák, alkalmazzák a társas együttélés alapvető szabályait, a másság elfogadására, toleranciára, egymás segítésére való nevelés ideális színterei.

Iskolai közösség

Fontosnak tartjuk az összetartozás érzésének kialakítását, erősítését. Ennek eszközei az iskolai hagyományok ápolása, a közös rendezvények.

2.6.2 Az iskola hagyományrendszere:

Az iskolai hagyományok kialakítására és ápolására tudatosan törekszünk.

A hagyományápolás közösségfejlesztési feladatai:

- Kötetlenebb jellegével, érzelemmel teli élményt adjon erősítve a közösséghez való tartozás érzését.
- A tanulókat egymás segítésére, mások munkájának, eredményeinek elismerésére, megbecsülésére neveljük általa.
- A változatos tevékenységi formák, kulturális rendezvények, a közös ünnepek segítségével erősítjük az együvé tartozást, az egymásért való felelősség érzését.
- Jó kapcsolatot alakítsuk ki a tevékenységeket segítő felnőttekkel, szülőkkel, más iskolák tanulóival.

Hagyományaink:

A hagyományaink szervezése az egyes munkaközösségek, osztályok és Diákönkormányzat feladata. Az éves munkatervben szerepelnek részletes bontásban

Első évfolyamosok avatása

Adventi készülődés és vásár

Rákóczis Napok

Költészet napi szavalóverseny és Varga Erzsébet rejtvényfejtő csapatverseny

Családi nap

Jótékonysági bál

Sulinap

Anyák napja /1-5. évfolyam/

Idegen nyelvi karácsony

Színházlátogatások

Tanulmányi kirándulások

Iskolai kitüntetések:

Tanulók:

- **Könyvjutalom: a jeles és kitűnő diákok számára, versenyeredményért, közösségi tevékenységért, sportteljesítményért**
- **Tanév végén a tantestület döntése alapján jutalomban részesül az a két tanuló, aki a legtöbbet fejlődött a tanévben.**
- **Arcképcsarnok: "Akiire büszkék vagyunk"- kitüntetettekről, országos versenyek döntőinek helyezetteiről**

Tanárok, alkalmazottak:

- **Kitüntető okirat többéves magas színvonalú szakmai munkáért (pénzjutalom)**

Külső személyek:

- **„Tiszteletbeli Rákóczi” cím adományozása olyan személynek, aki iskolánkat jelentősen támogatja**

2.7 A szülő, a tanuló, a pedagógus kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanulói személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén; a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül; az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az internetes naplón keresztül, az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról az internetes naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

A szülők és a pedagógusok közötti kapcsolattartás formái:

- családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is, szükség esetén)
- egyéni beszélgetés
- szülői értekezlet
- fogadóóra
- írásbeli tájékoztató
- előadások szervezése
- közös kirándulások
- pályaválasztási tanácsadás

- nyílt tanítási nap a leendő elsősök szülei számára
- az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek
- gyámhatóság
- szakmai szolgáltató szervezetek
- szakszolgálatok
- iskola-egészségügy
- kulturális és sportszervezetek
- civil szervezetek

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

2.8 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

2.8.1 Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni tanrendben tanulók, előrehozott érettségizők, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a pedagógiai program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. A vizsgakövetelmények az intézmény vizsgaszabályzatában megtalálhatóak.

2.8.2 Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni munkarendben végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét megtagadhatja, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.

Magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozóvizsga letétele mellett lehetséges és az itt szerzett érdemjegy adja a félévi, illetve évvégi érdemjegyet. Osztályozóvizsgát az első és a második félév zárását megelőzően szervezünk, melynek tényéről és pontos időpontjáról az érintetteket 10 munkanappal előtte írásban értesítjük.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

2.8.4 Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. **A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni, valamint az intézmény weblapján közzétenni.**

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán konzultációs lehetőséget biztosít.

A javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

2.8.5 Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- A pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.9 A felvétel és az átvétel szabályai

Intézményünk tanulói közé felvétel, vagy átvétel útján lehet bejutni, amely szülői kérvény alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt.

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betölti,
- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Átvétel:

- Általános iskolából illetve bármely más oktatási formából érkező tanulók felvételéről a tanulmányi eredmény, a magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
- A felvételi kérelmek elbírálása során az azonos teljesítményt elérő tanulók között a rangsor elkészítésekor előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola székhelyén van. Előnyben kell részesíteni a jelentkezőt, ha a testvére is iskolánkba jár, vagy ha szülője az iskola alkalmazottja.

2.10 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.

- Kémia: mérgeзések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: esések, tompítások.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó „Egészségnap” szervezése a tanulók számára,
- a 7. évfolyamos tanulóink részt vesznek az Országos Mentőszolgálat és a Népegészségügyi központ által szervezett elsősegélynyújtó tanfolyamon, amelynek témája az újraélesztés.

3. Az iskola helyi tanterve

3.1 A helyi tanterv

Helyi tantervünk a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, ill. ennek módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet, a 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről, 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján, a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának tantervi irányelvei figyelembe vételével, illetve a kompetencia alapú oktatás programcsomagjainak alkalmazásával készült.

3.2 Képzési szintek

Általános Iskola

Intézményegységünkben 8 évfolyamos általános iskola működik, Hollókő településeken 1-4 évfolyammal feladatellátási hely működik. Beiskolázási körzetünk Hollókő és Szécsény. Indokolt esetben a szécsényi járás más településeiről is fogadunk tanulókat. Az általános iskolai oktatás-nevelés terén kiemelten kezeljük a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztését, hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra, a középiskolai tanulmányokra történő felkészítésre.

Napközi, tanulószoba

Intézményünk 1-4. évfolyamon tud biztosítani napközi otthonos ellátást.

A napközi otthon a mindennapi felkészülésen kívül biztosítja számukra a szabadidő hasznos és kulturált eltöltését. 1-4. évfolyamon osztályonként, ill. a létszámtól függően összevontan szervezünk napközis csoportokat. Az 5-8. évfolyamon tanulószobai csoportok szervezésére van lehetőség.

Sajátos nevelési igényű tanulók

A tanulásban akadályozott sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó szabályozások a helyi tanterv mellékletét képezik.

A pedagógiai szakaszok kiemelt feladatai

1-4. évfolyam: a bevezető és a kezdő szakasz

- E szakaszok munkájának középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, segítve a szilárd alapkészségek – olvasás, írás, beszéd-készség, számolás – kialakítását, az átlagtól való eltérés kezelését.
- A tanórai tevékenység a gyermekek érdeklődésére, természetes kíváncsiságára, mozgásigényére épített legyen. Motivált légkörben fejlődjön felelősségtudatuk, a kitartás képessége, érzelemlátásuk.
- A tanulók kapjanak mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és probléma-megoldáshoz, segítséget egyéni képességeik kibontakoztatásához.
- A negyedik évfolyam végére meg kell alapozni tanulási szokásaikat.
- Meg kell ismerni a gyermekek azon hátrányainak okait, amelyek szociális – kulturális környezetükből fakadnak, törődve ezek csökkentésével.
- Tudatosítani szükséges a gyermekekben a környezetükben található, megismerhető értékeket, erősíteni a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- A bevezető és kezdő szakasz tevékenységrendszerének a tanulók személyiségének érését, jellemük formálását kell szolgálnia.

5-6. évfolyam: alapozó szakasz

- Folytatni kell azt a munkát, amely megkezdődött az első négy évfolyamon a szilárd alapkészségek kialakítása érdekében.
- A tanulási tevékenységek folyamataiban, a tanulói közösségekben helyzeteket teremtve fejlesszék a nevelők a gyermekek önismeretét, együttműködési készségét, empátiáját.

A tanulás szervezésében a páros és a csoportos munkát igénylő feladatok épüljenek be az oktató-nevelő tevékenységbe. A tanulók megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük igazolására kapjanak olyan lehetőségeket, amelyek az érték rangjára emelik ezeket a tulajdonságokat.

7-8. évfolyam: fejlesztő szakasz

Széles körű tantárgyi alapozás keretében kerüljön sor az általános kompetenciák fejlesztésére a csoportbontások által biztosított támogató környezetben (magyar nyelv, matematika, idegen nyelvek, informatika).

- Segítő nevelői magatartással tanítani kell a korosztályt a konfliktusok kezelésére, szükség esetén a mentálhigiénés szolgáltatás, a szakszolgálatok segítségének igénybevételével.

Az új helyi tanterv bevezetésének ütemezése:

Évfolyam / Tanév	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1	x	x	x	x
2		x	x	x
3			x	x
4				x
5	x	x	x	x
6		x	x	x
7			x	x
8				x

Az 1-8. évfolyam tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	6	4	4	4	3
Matematika	5	5	4	4	4	4	4	4
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret*						1		
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1

Környezetismeret			1	1				
Természettudomány (-ismeret)					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Első idegen nyelv				3	4	4	3	3
Ének- zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház*								1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Összes tervezett óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Óratervek az 1–4. évfolyamon a (régii helyi tanterv)

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	8	7
Idegen nyelvek	2	2	0	3
Matematika	4	4	5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
A tanuló heti óraszám	25	25	25	27
Az évfolyam heti tanórai időkeret szükséglete	53	53	53	62
Az évfolyam heti időkerete	104+2	104+2	104+2	104+2

Óratervek az általános iskola 5–8. évfolyamán (régii helyi tanterv)

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	3		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	2
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
A tanuló heti óraszám	28	28	31	31

Az évfolyam heti tanórai időkeret szükséglete(1osztály/évfolyam)	33	33	36	36
Az évfolyam heti időkerete	56+1	56+1	56+1	56+1

3.3 A helyi tanterv tartalmi elemei

A helyi tanterv tartalmazza:

- a tanulási területeken átívelő általános kompetenciák tartalmi elemeit,
- a nevelési- oktatási célokat, módszereket tantárgyi bontásban
- a tantárgyak tartalmi elemeit témakörönként az óraszámok megjelölésével
- a tanulási eredményeket.

A Hollókői feladatellátási hely esetében, a település adottságainak következtében (a népművészeti értékek fokozottabb jelenléte, világörökségi cím), a helyi néprajzi értékek (népmesék, szólások és közmondások, hiedelmek, népi találós kérdések, időjósok, népi építészet, népviselet, népi motívumvilág, népi kézművestevékenység) is megjelennek a helyi tantervben. Az előbbieken kifejtett elemeket több tantárgy részegységként oktatjuk. Az egyes tantárgyakban megjelenő néphagyomány egységeket az alábbi táblázat foglalja össze:

Néprajz	Tantárgyak
Népmese	Irodalom
Népi időjósok	Irodalom, környezetismeret
Szólások, közmondások	Irodalom
Népzene, népdal	Ének-zene
Népi játékok	Testnevelés
Néptánc	Testnevelés, ének-zene
Népi díszítőművészet	Rajz, technika
Népi építészet	Rajz, technika
Népviselet	Rajz, technika

Hagyományok, szokások (*locsolkodás, betlehemezés, lakodalom, szüret*) – műsorokhoz, a falut érintő közös rendezvényekhez és nem tantárgyakhoz kötött

A tananyagot a tanórai ismeretátadáson túl aktív részvétellel és cselekedtetéssel tesszük könnyebben elsajátíthatóvá: múzeumok látogatásával, községi programokon való közreműködéssel. A helyi önkormányzat örömmel támogatja ezeket a foglalkozásokat, így heti rendszerességgel folyik néptánc oktatás az intézmény falai között.

3.4 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően tanulnak a diákok. A csoportbontást az informatika tantárgynál és az idegen nyelv oktatásánál alkalmazzuk a szaktanár által kialakított racionális elvek mentén. Lehetőség szerint az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő differenciált csoportbontást alkalmazunk.

Az első két évfolyamon – a Gyöngyösi Felsővárosi Általános Iskolából átvett jó gyakorlat alapján – magyar és matematika tantárgyból külön csoportban foglalkozunk a gyengébben teljesítő tanulókkal. Ezzel is csökkentve a későbbi korai iskolaelhagyás veszélyét.

3.5 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket. A tankönyvfelelős a törvényben megadott határidőig elkészíti a tankönyvrendelést.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

3.6 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük. **A Tímár-féle mérés eredményeit figyelembe véve alakítjuk a csoportokat.**

- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges általános kompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Célunk az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazásával.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.

- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, különös tekintettel a munkavállalói, valamint vállalkozói kompetenciára.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

3.7 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órakeretéről szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A 4. és a 6. évfolyamon bevezetésre kerül az úszásoktatás. A kerettanterv szabadon felhasználható órakeretét, - amennyiben iskolánkknak lehetősége - lesz íjászat, lovaglás, asztalitenisz, küzdősportok oktatására használjuk fel.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátítani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként január - április hónapra írják elő az egységes NETFIT rendszerben. El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulóknál, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

3.9 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

3.9.1 Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- megfigyelés,
- írásos kikérdezés (kérdőív),
- interjú (lehet egyéni vagy csoportos),
- tanulók által készített produktumok vizsgálata,
- tanulói teljesítmények felmérése (mérés),

- dokumentumok elemzése.

3.9.2 Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét százalékos formában fejezzük ki.

A *témazáró dolgozat* megírására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a KRÉTA rendszeren keresztül egyeztetjük.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

3.9.3 Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések a mindenkori tanév rendje rendelet alapján.

3.9.4 A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon (mondatbank) és a második évfolyam első félévében rövid szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. Az 5-8. évfolyamon a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) történik. Törekszünk arra, hogy diákjainknak félévente minden tantárgyból legalább 3 érdemjegye legyen.

A tantárgyi osztályzatokra a szaktanár, a magatartás és a szorgalom osztályzatokra az osztályfőnök tesz javaslatot, ezeket a nevelőtestület véglegesíti az osztályozó értekezleten, melyet évente két alkalommal, félév előtt és a tanítási év vége előtt tartunk.

3.9.5 Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiváló

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Gyengén teljesített / Gyenge

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Nem felelt meg

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

3.9.6 A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel. Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot. Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz. Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja. A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan. Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat. Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti. Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt. Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a tovább haladáshoz feltétlenül szükséges. Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni. A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

3.10 A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek, magatartás, szorgalom

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formái lehetnek: bizonyítványba írt záradék, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, jó sportoló, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja. Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan, példamutató. A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez. Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít. Megnyilvánulásaiiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész. Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani. A közösségben a rábízott feladatokat ellátja. Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő. Fegyelmi fokozata: legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetés, maximum 2 óra igazolatlan mulasztás.

Változó

A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen. A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt. Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen. Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés, maximum 10 óra igazolatlan mulasztás.

Rossz

Akinek a magatartása az eddigi kategóriákba nem sorolható be, esetleg fegyelmi eljárás indult ellene.

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül. Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon. Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez. Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat. Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten. Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat. Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható. Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el. Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja. Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

3.11 A tanulók továbbhaladása

3.11.1 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele

- Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a tanév során oktatott valamennyi tantárgy esetében elérte a továbbhaladáshoz szükséges minimális teljesítmény szintjét: elégséges szint. Ennek mértékét és tartalmát az egyes tantárgyak követelményrendszere tartalmazza.
- Az egyes tanulók osztályzatát a tantestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanév közben adott érdemjegyek átlagától, a tantestület tájékoztatást kér az érintett pedagógustól ennek okáról, s indokolt esetben a döntés megváltoztatását kérheti. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indoklásával nem ért egyet, az osztályzatot az érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja. Az osztályzatok megállapítása az évközi tanórán szerzett érdemjegyek alapján történik.
- A tanuló igazgatói engedéllyel az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ebben az esetben osztályzatait évfolyamonként kell megállapítani.
- Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló nem teljesíti legalább elégséges minősítéssel az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulóknak osztályozó vizsgát kell tennie akkor, ha
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
  - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és mulasztása miatt érdemjeggyel nem volt minősíthető
  - egyéni tanrendben tanult,
  - ha egy adott tantárgyból az évi összes óraszám 30 %-át, meghaladja a mulasztás, és mulasztása miatt érdemjeggyel nem volt minősíthető.

3.12 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- általános kompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon (pl. multidiszciplináris órák megszervezésével, valamint a team tanítás alkalmazásával),
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

4. Legitimációs záradék

4.1 A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése **2022** év **szeptember** hónap **01** napjától történik.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

4.2 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Szécsény, 2022. augusztus 31.

.....
diákönkormányzat elnöke

Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Szécsény, 2022. augusztus 31.

.....
Kiss Ádám
szülői szervezet elnöke

Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Szécsény, 2022. augusztus 31.

.....
Smelkó István
intézményi tanács elnöke

4.3 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai programot* az intézmény nevelőtestülete 2022. június 31. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Szécsény, 2022. augusztus 31.

.....
Buga Lászlóné
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Szécsény, 2022. augusztus 31.

.....
Pancsovai Gergely
igazgató

P. H.

5. Mellékletek

- I. Helyi tanterv 2020 NAT alapján
- II. Helyi tanterv 2012 NAT alapján
- III. EFOP 3.1.5 – ILMT alapú kiegészítés

III. sz. melléklet

Az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer adaptációja a
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

A Pedagógiai program módosításának indokoltsága, szakmai háttere

Intézményünk részt vett Az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 *A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása* elnevezésű uniós projektben, amely az Oktatási Hivatal szakmai irányításával 2017-2020 között került megvalósításra. Ennek következményeként elvárásként fogalmazódott meg, hogy a komplex szakmai elemzést, összegzést követően a fenntartani kívánt célok, továbbá a célok megvalósulását segítő tevékenységek beépüljenek az iskolánk stratégiai dokumentumába, a PEDAGÓGIAI PROGRAMBA. A dokumentum módosítását az alábbi intézményfejlesztési rendszer, illetve koncepció elemeinek figyelembe vételével végeztük.

- Az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer (ILMT) szemléleti kerete
- A szakmai koncepció pillérei
- Pedagógiai alapelvek
- Az ILMT PR folyamatelvű megközelítése: a bemenet, folyamat, kimenet elemei

Az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer¹

Az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer szemléleti kerete

---

¹ **A iskola lemorzsolódás megelőzését támogató komplex intézményi működés pedagógiai rendszere** „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” elnevezésű EFOP-3.1.5-16 számú projekt keretében kerül fejlesztésre és bevezetésre a projektben részt vevő 300 feladatellátási helyen.

Az ILMT PR komplex intézményfejlesztési koncepciója

KOMPLEX	Átfogó	Az intézményfejlesztés minden intézményi területre kiterjed, amely az iskolai lemorzsolódás megelőzésében szerepet játszik.
	Rendszerezvő	Az intézményfejlesztést egymással összefüggő elemek rendszereként értelmezi.
	Folyamatelvű	Az intézményfejlesztést összetett folyamatként kezeli
Intézmények sajátos helyzetét figyelembe vevő		Az intézményfejlesztési folyamat az adott feladatellátási hely, az adott iskola helyzetére, helyi értékeire, szükségleteire épít, melynek fontos eleme a pedagógusok igényeire építő további differenciálás.
Kooperatívan működő, strukturált fejlesztő szervezettel megvalósított		Az intézményfejlesztést egy strukturált, kooperatívan működő, mikrocsoportos szerkezetű, intézményi fejlesztő szervezet végzi
Hálózati tanulásra épül		Az intézményfejlesztés fontos eszkörendszere a köznevelési intézmények, valamint a szolgáltatók közötti együttműködés, az egymástól való tanulás

A szakmai koncepció pillérei

1. Az érvényes jogszabályoknak megfelelő esélyegyenlőségi helyzet kialakítása a helyi köznevelési intézményrendszerben a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók², a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók³ számára. A méltányos és befogadó helyi köznevelési intézményrendszer működésének elősegítése.
2. Minden gyermeknek/tanulónak joga van a minőségi oktatásban való részvételhez. Méltányos és befogadó tanulási környezet megteremtése és fenntartása a köznevelési intézményben vagy feladatellátási helyen.⁴

² A lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló fogalmát a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§ 37. pontja szabályozza.

³ A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fogalmát az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényjogszabály 67/A. § (1)-(21) pontja szabályozza.

⁴ A tanulási környezet az a támogató környezet, amelyben minden feltétel adott ahhoz, hogy az emberek a lehető legjobban tanuljanak. A rendszer figyelembe veszi az egyéni tanulói sajátosságokat és támogatja a pozitív emberi kapcsolatokat, amelyek szükségesek a hatékony tanuláshoz.

3. Az iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében a feladatellátási helyen az oktatásszervezési és tanulásszervezési feladatok a hatékonyság, eredményesség és méltányosság szempontjainak együttes figyelembevételével történő megvalósítása.

4. Komplex, átfogó, rendszerelvű és értékalapú intézményfejlesztés megvalósítása a tanulók iskolai lemorzsolódásának megelőzése érdekében.⁵

Az ILMT pedagógiai alapelvei

1. Minden tanuló értékes, a legfőbb tanácsadó a pedagógiai gyakorlat tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése.

2. Minden egyes tanuló bevonható a tanulási folyamatba, motiválható, ha ennek ellenkezője tapasztalható, akkor a pedagógiai környezetet érdemes módosítani, hogy a tanulók bevonódjanak és motiváltak legyenek.

3. A tanulók képesek felelősséget vállalni saját tetteikért, saját elképzeléseikért, már nagycsoportos kortól, ezért a tanítás során egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanulók autonóm és felelős, önszabályozó tanulása.

4. A tanuló érzékelni tud. Az érzékszervek érzékelése fejleszthető, hozzájárul a fogalmi gondolkodás fejlődéséhez, ezért a mindennapi gyakorlatot érdemes úgy alakítani, hogy ezeken a területeken minden tanuló minden nap fejlődhessen.

5. A tanuló érezni tud. Az érzelmi vagy társas intelligencia életünk végéig fejleszthető, miközben nemcsak a gondolkodásunkat, hanem az egész életünket meghatározhatja mind a szakmai karrierben, mind a társas kapcsolatokban. Ezért a mindennapi gyakorlatot érdemes úgy szervezni, hogy ezeken a területeken minden gyermek minden nap fejlődhessen.

6. A tanuló folyamatosan tanul, ezért a mindennapi gyakorlat során érdemes törekedni arra, hogy mindig az aktuális történésekhez kapcsolódjanak a tanulási lehetőségek azért, hogy ezeken a területeken minden tanuló minden nap fejlődhessen.

⁵ A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 94. § (4) bekezdés x) pontja alapján az iskolai lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetésének országos szintű bevezetését és az ezzel összefüggő intézményi és állami feladatok megkezdését szolgálja.

7. A tanuló produktumorientált cselekvőképes. A tanulásnak az egyik legfontosabb, életre szóló dimenziója a produktivitás, ezért a mindennapi gyakorlat során érdemes figyelmet fordítani arra, hogy a produktív tanulás, a projektpedagógiai paradigma segítségével minden tanuló minden nap fejlődhessen egy konstruktív életvitel kialakításában.

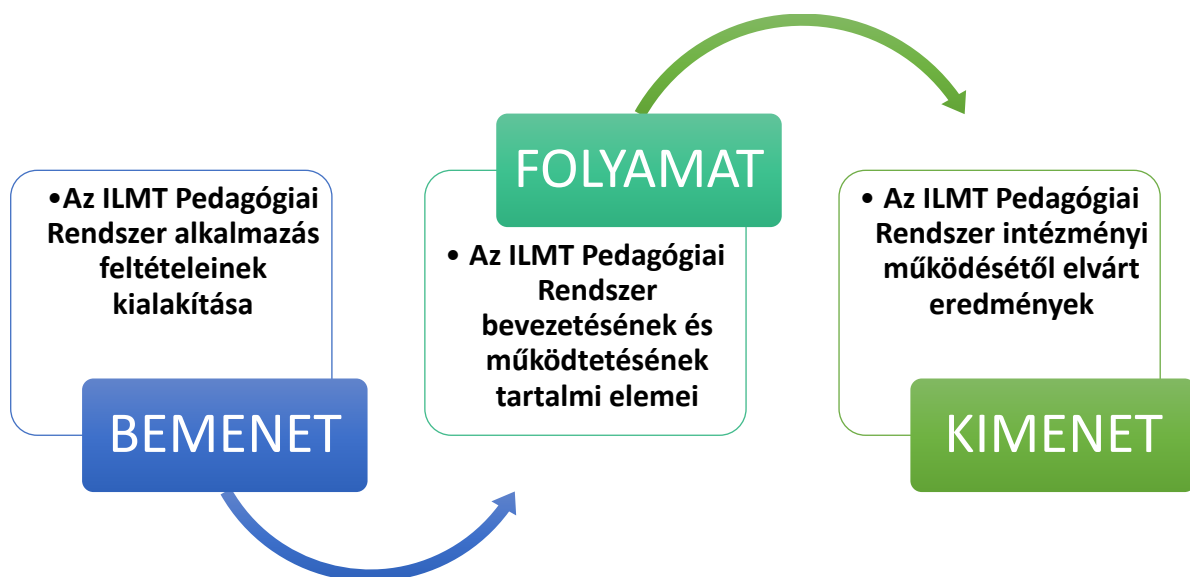
8. A tanuló gondolkodó lény. A gondolkodási képességek életünk végéig fejleszthetők, de különösen nagy hatékonysággal 18 éves korig, ezért a mindennapi gyakorlatban érdemes nagy hangsúlyt fektetni arra, hogy ezeken a területeken minden tanuló minden nap fejlődhessen.

9. Az intézményben/feladatellátási helyen a kommunikáció középpontjában a tanulás áll, nem a tanítás, ezért kiemelt jelentősége van az asszertív és erőszakmentes kommunikációnak. A mindennapi gyakorlatot érdemes úgy alakítani, hogy ezeken a területeken minden tanár, szülő és tanuló minden nap fejlődhessen.

10. Minden egyes tanulót megilletnek az emberi jogok. A demokratikus oktatás-nevelés során az emberi jogok érvényesülését a jogállamiság garantálja, ezért a mindennapi gyakorlatot érdemes úgy alakítani, hogy a tanulás során, az iskolai és otthoni életben minden tanuló jogai érvényesülhessenek, s ehhez a tudományok által igazolt demokratikus iskola és pedagógiai gyakorlat modelljei alapul szolgálnak.

Az ILMT PR folyamatelvű megközelítése

Az ILMT Pedagógiai Rendszer megközelítése folyamatelvű, vagyis az intézményfejlesztés összetett feladatára mint folyamatra tekint.

ILMT PR elemei

1. BEMENET – Az ILMT Pedagógiai Rendszer alkalmazási feltételeinek kialakítása
1.1. Szakmai együttműködések, az ILMT PR minőségfejlesztésének és fenntarthatóságának biztosítása
a. Az ILMT PR intézményi ⁶ bevezetését, működtetését és értékelését segítő tanügyigazgatási, adat- és pedagógiai-szakmai szolgáltatások ⁷ kialakítása, fejlesztése.
b. Az ILMT PR intézményi bevezetését, működtetését és értékelését segítő együttműködések kialakítása a köznevelési intézmény partneri intézményeivel, szervezeteivel.
c. ILMT PR fókuszú intézményi és külső minőségbiztosítási, minőségfejlesztési és monitoring folyamatok kialakítása.
1.2. ILMT fókuszú pedagógiai megközelítés kialakítása, fejlesztése – a pedagógusok támogatása
a. Az iskolai lemorzsolódás megelőzése és a befogadó oktatás megteremtése érdekében a pedagógusok számára akkreditált pedagógus-továbbképzési programok felmérése, igénybevétele (pl. ILMT továbbképzés).
b. Az intézményfejlesztést támogató intézményfejlesztési és tématerületi mentorok/szaktanácsadók támogatásának igénybevétele.
c. Hálózati tanulási formákat erősítő tevékenységek kialakítása, igénybevétele (pl. ILMT műhelyeken való részvétel).
1.3. A komplex intézményfejlesztést koordináló szervezeti struktúra kialakítása
a. Az intézményvezetés bevonódásának biztosítása: az ILMT komplex intézményfejlesztése érdekében egy intézményfejlesztést koordináló intézményi mikrocsoport felállítása.
b. Az intézményfejlesztés strukturális garanciáinak kialakítása: az ILMT intézményi tématerületet ⁸ fejlesztő mikrocsoport felállítása.
1.4. Komplex intézményfejlesztést megalapozó ILMT fókuszú intézményi helyzetelemzés
a. Az intézmény jellemzése a tanulói háttér adatok, a tanulói eredményesség-adatok és pedagógus adatok alapján.

⁶ A továbbiakban az intézmény és a feladatellátási hely jelölésére egységesen az intézmény fogalmat használjuk, az eredményességi mutatóknál pedig pontosan jelöljük, hogy mely köznevelési egységre vonatkozik az adott indikátor.

⁷ A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés 21. pontja értelmében a köznevelési információs rendszer részeként működtetett korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben meghatározott oktatási feladatkörök.

⁸ Az intézményfejlesztési mikrocsoporttal együttműködve, a tématerületi mikrocsoport feladata kifejezetten az, hogy az intézmény valamely tagozatán (pl. alsó, felső, matematika, idegen nyelv stb.) komplex fejlesztéseket vagy továbbfejlesztéseket menedzseljen – módszertani és szervezeti szempontból.

b. Méltányos oktatásszervezési helyzet vizsgálata.
c. A tanulói eredményesség vizsgálata.
d. Az intézmény belső világának feltárása.
e. Az intézmény partneri környezetének, külső erőforrásainak és együttműködési helyzetének feltárása.
f. Az intézmény szükségleteinek és intézményfejlesztési kapacitásának vizsgálata.
g. Az intézményi működés jogszabályi megfelelésének felülvizsgálata.
h. Az intézményt célzó ILMT fókuszú SWOT elkészítése (az intézmény erősségeinek, gyengeségeinek, lehetőségeinek, veszélyeinek feltárása).
i. Az intézmény ILMT fókuszú jövőképeinek megalkotása.
j. ILMT intézményfejlesztés differenciált fejlesztési célrendszerének ⁹ kiválasztása.
k. ILMT fókuszú helyzetelemzés elkészítése az útmutatók és sablonok alapján.
1.5. Helyzetelemzés összegzése és komplex ILMT intézményfejlesztési terv készítése
a. Az intézmény értékei, alapelvei, az intézmény előtt álló kihívások feltárása.
b. ILMT intézményfejlesztést koordináló intézményi mikrocsoport működtetésének intézményfejlesztéshez igazodó tervei.
c. Stratégiai fejlesztési célok kiválasztása az ILMT fókuszú helyzetelemzés eredményei alapján.
d. Külső erőforrások bevonása: fejlesztési irányoknak megfelelő szolgáltatási formák kiválasztása a háttértámogatást biztosító partnerektől.
e. A komplex ILMT intézményfejlesztési terv elkészítése az útmutatók és sablonok alapján.

⁹ Az intézmények, nevelőtestületek különbözőek, még ha látszólag azonosan nehéz helyzetben is dolgoznak. Az értékorientált megközelítés mellett azt is érdemes figyelembe venni, hogy melyik intézmény milyen mértékben – pl. pedagógus-bevonódási szinten – tud részt venni egy komplex intézményfejlesztési folyamatban. Az alap fejlesztési célrendszert választó intézmény három fős intézményfejlesztést koordináló intézményi mikrocsoportot működtet; a haladó fejlesztési célrendszert választó intézmény az intézményfejlesztési mikrocsoport mellett egy-egy intézményi vagy feladatellátási hely tagozatának fejlesztését koordináló mikrocsoportot működtet. Az átfogó fejlesztési célrendszert választó intézmények már tudatos értékválasztásban, alapelvek követésében készek arra, hogy az egész intézményre ható változásokat indítsanak, az intézményfejlesztési mikrocsoport mellett további legalább két tématerületi mikrocsoportot is tudnak működtetni.

<p>2. FOLYAMAT: az ILMT Pedagógiai Rendszer tartalmi elemei – a helyzetelemzésre alapozott komplex intézményfejlesztési¹⁰ tervben foglaltak intézkedési tervvé alakítása és megvalósítása¹¹</p>
<p>2.1. Az ILMT Pedagógiai Rendszer bevezetéséhez szükséges feltételek intézkedési tervben történő részletes leírása</p>
<p>a. Az ILMT intézményi, a tanulói lemorzsolódás megelőzése érdekében kialakított jelzőrendszer működésére és fejlesztésére vonatkozó tervek.</p>
<p>b. Az intézmény jogszabályoknak megfelelő esélyegyenlőségi helyzetének kialakítására vonatkozó tervek a helyi köznevelési intézményrendszerben (fenntartandó integrációs, illetve deszegregációs intézkedési tervek).</p>
<p>c. A méltányos oktatásszervezés feltételeinek biztosítására vonatkozó tervek kialakítása az intézményen belül (fenntartandó integrációs, illetve deszegregációs intézkedési tervek).</p>
<p>d. A helyi komplex intézményfejlesztés közvetett céljainak, várható eredményeinek rögzítése a tanulói eredményesség és előrehaladás elősegítése szempontjából (az intézményben tanulók kompetenciafejlesztési eredményeinek vonatkozásában).</p>
<p>e. Az intézmény partnerkapcsolatainak bővítésére, az együttműködési formák erősítésére vonatkozó tervek.</p>
<p>f. Az intézményfejlesztés belső erőforrásrendszerének és szükséges szervezeti struktúrájának meghatározása, az ILMT intézményi tématerületet fejlesztő mikrocsoport(ok) működtetésének intézményfejlesztéshez igazodó terveinek felelősökkel való meghatározása, ütemezése, kialakítása.</p>
<p>g. A komplex ILMT intézkedési terv elkészítése az útmutatók és sablonok alapján.</p>
<p>2.2. A tanulási-tanítási programot támogató szakmai együttműködések</p>
<p>a. Rendszerszerűen szervezett és strukturálisan rögzített együttműködési formák és tevékenységek szervezése (pl. nevelőtestületi műhelyek, esetmegbeszélések, hospitálások, egy osztályban tanítók szakmai megbeszélése).</p>
<p>b. Az intézmény partnerkapcsolatainak fejlesztése (pl. intézményi és intézményközi műhelyek szervezése).</p>
<p>c. A családokkal, különösen a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjával való együttműködés erősítése.</p>

¹⁰ Az *intézményfejlesztési* program középpontjában a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók oktatási *esélyegyenlősége* áll, ezért az egyik célterület az esélyegyenlőségi feltételek kialakítása. Ez azt jelenti, hogy minden egyes intézmény esetében, bármelyik fejlesztési célterületet is válassza, alapvető feladat az esélyegyenlőségi célterület fejlesztése az intézményfejlesztés keretein belül. További két fontos célterület a szervezetfejlesztés – ugyanis a sikeres intézményfejlesztésnek szervezeti feltételei is vannak –, illetve a pedagógiai módszerek fejlesztése, amely a korai iskolaelhagyás megelőzését támogató mindennapos iskolai gyakorlat kialakítását célozza.

¹¹ A differenciált intézményfejlesztési program keretében az intézmény a pedagógusok bevonódásának mértéke (részvétele) alapján dönti el, hogy mely területeket fogja fejleszteni. A differenciált intézményfejlesztés során minden intézménynek a bevonódás mértékétől függetlenül a 2.1. és 2.2. pontot kötelezően szükséges megvalósítania.

d. Óvoda-iskola, alsó-felső tagozat, általános iskola-középiskola, középiskola-felsőoktatás/munkaerőpiaci szereplő átmenetet segítő programok kidolgozása, megvalósítása.
2.3. Az intézmény tárgyi és tanulási környezetének fejlesztése
a. Az iskolában tanulók kulturális értékeit, sokszínűségét tükröző tárgyi környezet kialakítása.
b. A tanulók kulcskompetenciáinak ¹² fejlesztéséhez szükséges tárgyi környezet kialakítása.
c. A befogadás szemléletét közvetítő nyitott és közösségi terek kialakítása.
d. A tanulás különböző formáinak megvalósítását lehetővé tevő iskolai tárgyi, IKT környezet létrehozása.
e. Az intézmény tárgyi feltételeiben, tanulási környezetében és az intézmény tereinek használatában megvalósuló diszkriminatív szelekciós folyamatok megakadályozása.
2.4. Tanulói csoportok és közösségek alakulásának segítése
a. Személyes, szociális, interkulturális, kognitív és életviteli kompetenciák egymást támogató fejlesztése minden tanórán és az intézmény által szervezett tanórán kívüli tevékenységen.
b. A partnerszemléletű közösségfejlesztés, az együttműködésre épülő csapatépítés modelljeinek alkalmazása az osztályközösséggel, valamint a szülői és társadalmi közösségekkel való együttműködésben.
c. Kortárssegítés megszervezése az egyénre szabott fejlesztésben.
d. A közvetlen demokratikus szabály- és döntéshozatal modelljeinek előnyben részesítése.
e. Asszertív, erőszakmentes kommunikációs formák előnyben részesítése.
f. A tanulóközösség kezdeményezésére és aktív megvalósítására építő programok szervezése.
2.5. Tanulási/tanítási folyamatok tervezése, szervezése és irányítása
a. A folyamatelvű és érdeklődésalapú curriculumok előnyben részesítése.
b. A tanulói autonómia és a felelősségvállalás fejlődését elősegítő szervezési, irányítási és osztálymenedzselési modellek előnyben részesítése.

¹² Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges tanulói kulcskompetencia-területek megnevezése: anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák, digitális kompetencia, a tanulás tanulása, személyközi és állampolgári kompetenciák, vállalkozói kompetencia és kulturális kompetencia.

c. A tanulói együttműködésre, a heterogén tanulói csoportokra épülő tanulásszervezési módok, eljárások, gyakorlatok előnyben részesítése.
d. A pedagógiai folyamatok tervezése, megvalósítása során a tanulók, további szakemberek és az érintett családok bevonása.
2.6. Tanulási-tanítási módszerek, munkaformák
a. A tanulás-tanítás problémaorientált, érdeklődésalapú megközelítésének előnyben részesítése.
b. A tanulás-tanítás projektpedagógiai és alkotásközpontú megközelítésének előnyben részesítése.
c. A tevékenység-, élmény- és játékalapú tanulás beépítése a mindennapi pedagógiai folyamatokba.
d. A digitális tanulás és tanítás következetes beépítése a mindennapi pedagógiai folyamatokba.
2.7. A pedagógiai folyamatok és a tanulók teljesítményének értékelése
a. A pedagógusok önreflexiójának, reflektív gondolkodásának megjelenése a mindennapi pedagógiai gyakorlatban.
b. A tanulás eredményességével kapcsolatos visszajelzések differenciálása (egyénnre szabott haladási ütem szerinti értékelés).
c. A tanulás módjára vonatkozó formatív visszajelzési formák (fejlesztő értékelés) előnyben részesítése.
d. A tanulás céljára vonatkozó, metakognitív visszajelzési formák előnyben részesítése.
e. A tanulási eredmények minél többféle értékelési módjának alkalmazása.
2.8. A tanulók személyiségének fejlesztése, egyéni bánásmód érvényesítése
a. A tanulók komplex megismerésén és méréseken alapuló, egyénre szabott, kompetencia-alapú fejlesztés (pl. a tanulói igényre épülő hátránykompenzációs tevékenységek megvalósítása).
b. A tanulói kulcskompetenciák eredményes és mindenkire kiterjedő méltányos fejlesztése.
c. Autonóm és felelősséget vállalni képes tanulókat nevelő pedagógiai megközelítések előnyben részesítése.
d. A tanári mentorálás/tutorálás segítő módszerének alkalmazása.

3. KIMENET – Az ILMT Pedagógiai Rendszer intézményi működésétől elvárt EREDMÉNYEK

3.1. Intézményre vonatkozó eredményességi mutatók

- a. A tanulói lemorzsolódás megelőzését szolgáló intézményi jelzőrendszer és a kapcsolódó tanügyigazgatási adatok pontos, naprakész nyilvántartása.
- b. Az intézményi önértékelési dokumentumokban megfogalmazott eredményindikátorok: az intézményfejlesztésben részt vevő vezetők, pedagógusok akciókutatási portfóliói, valamint az ILMT intézményi mikrocsoportok beszámolóí, adatszolgáltatásai.
- c. Az intézmény igazolt, iskolai lemorzsolódást megelőzését támogató jó gyakorlati modell-elem-leírásai.

3.2. Tanulókra vonatkozó eredményességi mutatók

- a. Csökken a feladatellátási helyen a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya.
- b. Csökken a feladatellátási helyen az általános iskolában legfeljebb közepes (3,0) vagy a középiskolában gyenge (2,5) tanulmányi átlageredményű tanulók száma és aránya.
- c. Csökken a feladatellátási helyen azoknak a tanulóknak a száma és aránya, akiknek a tanulmányi átlageredménye egy félév alatt legalább 1,1 mértékben romlott.
- d. Csökken a feladatellátási helyen a szülői kérésre magántanulók aránya a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók körében.
- e. Csökken a feladatellátási helyen az évfolyamisméltók aránya
  - i. a lemorzsolódással veszélyeztetett,
  - ii. a hátrányos helyzetű,
  - iii. a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében.
- f. Csökken a feladatellátási helyen az igazolt és igazolatlan hiányzások száma
  - i. a lemorzsolódással veszélyeztetett,
  - ii. a hátrányos helyzetű,
  - iii. a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében.
- g. Az adott feladatellátási helyen az országos kompetenciamérések tanulói eredményei javulnak minden területen, az összes releváns évfolyamon, mind az átlageredmények tekintetében, mind a minimumszintet el nem érő tanulók körében:
  - i. a 6. évfolyamos tanulók eredményei javulnak a matematika kompetenciaterületen,
  - ii. a 8. évfolyamos tanulók eredményei javulnak a matematika kompetenciaterületen,
  - iii. a 6. évfolyamos tanulók eredményei javulnak a szövegértés kompetenciaterületen,
  - iv. a 8. évfolyamos tanulók eredményei javulnak a szövegértés kompetenciaterületen,
  - v. a 6. évfolyamos tanulók között csökken az alapszintet el nem érő tanulók aránya a matematika kompetenciaterületen,
  - vi. a 8. évfolyamos tanulók között csökken az alapszintet el nem érő tanulók aránya a matematika kompetenciaterületen,

<p>vii. viii.</p>	<p>a 6. évfolyamos tanulók között csökken az alapszintet el nem érő tanulók aránya a szövegértés kompetenciaterületen, a 8. évfolyamos tanulók között csökken az alapszintet el nem érő tanulók aránya a szövegértés kompetenciaterületen,</p>
	<p>h. Az adott feladatellátási helyen az országos kompetenciamérések tanulói eredményei javulnak minden területen az összes releváns évfolyamon, mind az átlageredmények tekintetében, mind az alapszintet el nem érő tanulók körében a családi-háttérindex alapján várható eredményekhez képest.</p>
	<p>i. Az adott feladatellátási helyen nő a pedagógiai hozzáadott érték.¹³</p>
	<p>j. Javulnak a tanulók továbbtanulási mutatói: i. nő az érettségit adó középiskolában továbbtanulók aránya; ii. nő az érettségit adó középiskolában továbbtanulók között a hátrányos helyzetű tanulók aránya.</p>
<p>3.3. ILMT Pedagógiai Rendszer bevezetését alátámasztó dokumentumok</p>	
	<p>a. Az intézmény rendelkezik ILMT Pedagógiai Rendszer bevezetését-alkalmazását megalapozó helyzetelemzéssel, a megvalósítást leíró fejlesztési tervvel és intézkedési tervvel.</p>
	<p>b. Az ILMT PR pedagógiai alapelveinek, tartalmi elemeinek többsége az intézmény alapidokumentumaiba (pl. pedagógiai program, intézményvezetői munkaterv, munkaközösségi munkaterv) beépül.</p>

¹³ A hozzáadott pedagógiai érték megállapításához a két egymást követő országos kompetenciamérés adott csoportra vonatkozó eredményeit és a szociális helyzetet leíró családi háttér indexet kell figyelembe venni.

Intézményi adaptáció

ESÉLYEGYENLŐSÉG / MÉLTÁNYOS OKTATÁSSZERVEZÉS

Olyan légkör megteremtését biztosítjuk, ahol minden tanuló teljes értékű emberként éheti meg önmagát, különbözőségét és másságát is elfogadva.

Az osztálytermek stimuláló tanulási környezetet biztosítanak, tükrözik a gyermekek, pedagógusok tudását és érdeklődését, ami a közös tanulásra is ösztönzőleg hat.

Az osztályfőnökök az osztállyal közösen az aktuális évszakoknak, feladatoknak, ünnepeknek megfelelően díszítik fel a tantermeket. A diákok év közbeni munkái is kikerülnek a falíújságokra, a tantermek ajtóira. A termek berendezését a tanuló létszámok függvényében igyekszünk kooperatív munkaformákhoz igazítani, ezzel megteremtve az egymástól való tanulás színterét. Ha különböző lehetőségek közül lehet választani, iskolánkban minden gyermeknek van rá lehetősége, hogy valóban válasszon.

A tanórán kívüli programokon való részvétel mindenki számára opcionális. Illetve a tanulni kívánt első idegen nyelv kiválasztása is egyéni döntés, természetesen figyelembe véve a mindenkori humán erőforrás meglétét.

Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a diákkörök, a szervezett kulturális / szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében.

A tanulószobai, a napközis foglalkozás és az informatikai hozzáférések segítségével az iskolában megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk a családi háttér kompenzálására a tanulás, a házi feladat elkészítéséhez.

A délutánra szervezett kötött foglalkozások során tanulóink hozzáférnek az iskola digitális eszközeihez (interaktív tábla, tablet), ezeken keresztül pedig a rendelkezésünkre álló digitális tananyagokhoz. Ezzel nagymértékben hozzájárulunk ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű tanulóink felzárkózását segítsük.

Minden tanuló lehetőséget kap rá, hogy részt vegyen iskolán kívüli tevékenységekben.

Jól működő, széleskörű partnerkapcsolati hálónknak köszönhetően tanulóink rendszeresen részt vesznek kihelyezett tanórákon (múzeum, könyvtár, művelődési ház); illetve nyári kézművestáborban is részt tudnak venni, amely az év közben folyó csipkekészítés lezárása. Igyekszünk élni a pályázatok, felhívások adta lehetőségekkel: TérTánc, Operakaland, stb.

SZERVEZETFEJLESZTÉS

Kiemelt figyelmet fordítunk az iskola, mint szervezet erőforrásainak feltárására.

Elemezzük feladatellátási helyünk erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit az iskola, mint szervezet működésének szempontjából a tanévzáró értekezleten. Ennek felhasználásával fogalmazzuk meg a következő tanév céljait. A célokhoz fejlesztő csoportokat hozunk létre, felelősök megjelölésével.

A rendelkezésünkre álló HR térképet folyamatosan frissítjük, a fenntartó felé rendszeresen (havi beszámoló) jelezzük a problémákat. Nevelési értekezleteinken mindig szerepel olyan napirendi pont, amely a szervezetünk működésével kapcsolatos. A felmerülő problémák kezelésére munkacsoportokat hozunk létre.

Felmérjük a korai iskolaelhagyás megelőzésében szerepet játszó emberierőforrás-tényezőket, a kihívásokat és értékeket beazonosítjuk és megoldásfókusszal, reflektíven értelmezzük azokat.

A szakos ellátottság biztosítására kiemelt figyelmet fordítunk. A munkaközösségek folyamatosan azon dolgoznak, hogy egységes feladat- és követelményrendszert alakítsanak ki, amely segíti a tanulókat az előre haladásban. Az egy osztályban tanító pedagógusok munkacsoportokban követik, értékelik az eredményeket. Folyamatosan fejlesztjük módszertani kultúránkat.

PARTNERKAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE

Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

Feladatellátási helyünk rendszeresen szervez a családokkal, szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítását, erősítését célzó közösségi napokat, családi napokat, melyek megtervezéséért és megvalósításáért az ILMT alapú partnerkapcsolati fejlesztés koordinátora felel.

A hagyományos formák mellett (szülői értekezletek, fogadó órák) igyekszünk más módon is megszólítani a szülőket. Megszervezzük a Családi Napokat. Előadásokat, fórumokat hirdetünk, amelyeken az nevelés-oktatásban részt vevő valamennyi fél problémáira, felvetésére tudunk reagálni, megoldást keresni.

A megtartott családi napokat kiértékeljük, tapasztalatainkat írásban is összegezzük.

A családi napot követő munkaértekezleteken a koordinátor beszámol az eseményről, tapasztalatait emlékeztető formájában is megosztja a tantestülettel a helyben szokásos módon és a tapasztalatokat beépítjük a következő családi nap forgatókönyvébe.

Biztosítjuk a sikeres óvoda–iskola közötti átmenetet támogató fejlesztések strukturális garanciáit.

Feladatellátási helyünkön a sikeres óvoda–iskola közötti átmenetet támogató programok kialakítását, fejlesztését támogató munkacsoport működik, melynek tagjai az átmenetekben érintett pedagógusok.

A munkacsoport munkatervében rögzíti az adott tanév feladatait, ütemezi azok végrehajtását.

A sikeres átmenetet támogató programok kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos tevékenységek végrehajtása az éves munkatervben is rögzített. A tanévzáró értekezleten az átmenetekért felelős munkacsoport vezetője beszámol a tevékenységekről, tapasztalatait emlékeztető formájában is megosztja a tantestülettel a helyben szokásos módon és a tapasztalatokat beépítjük a következő év munkatervébe.